

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 149/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **BPT LEASING, a.s.**, Drieňová 34, Bratislava, zastúpenej Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Rožňavská 2, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 36Cbi/10/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 36Cbi/10/2021. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu uložil príkaz konať, žiada priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 3 000 eur a trovy právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako veriteľ v konkurze [REDAKOVANÉ] podala 23. septembra 2021 na okresnom súde incidenčnú žalobu, ktorou sa domáha určenia pravosti svojej pohľadávky prihlásenej v konkurze, pretože v dôsledku popretia pohľadávky sťažovateľka nemôže vykonávať práva veriteľa, aj keď je veriteľom s najvyššou pohľadávkou a v zmysle § 167m ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov by bola zástupkyňou veriteľov. Na základe výzvy okresného súdu sa 27. októbra 2021 k žalobe vyjadrila žalovaná. Jej stanovisko súd zaslal sťažovateľke 25. novembra 2021. Okresný súd až 26. augusta 2022, teda po deviatich mesiacoch, vyzval

sťažovateľku na vyjadrenie, či navrhuje zmenu účastníka na strane žalovaného. Sťažovateľka navrhla pristúpenie ďalšieho účastníka na strane žalovaného 26. augusta 2022. Po piatich mesiacoch, teda 17. januára 2023, okresný súd vyzval pristupujúceho účastníka, aby oznámil svoje osobné údaje. O jeho pristúpení okresný súd rozhodol uznesením z 23. júna 2023 a prvé pojednávanie vo veci nariadil na 6. marec 2024. Napadnuté konanie teda trvá 2 roky a 5 mesiacov, pričom sa ešte neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.

3. Predmet konania nie je skutkovo ani právne zložitý a ide o vec, ktorú je možné rozhodnúť na prvom pojednávaní. Súd bol opakovane nečinný, pričom obdobia nečinnosti trvali niekoľko mesiacov. Predmet konania má pre sťažovateľku mimoriadnu naliehavosť, pretože v dôsledku popretia svojej pohľadávky nemôže vykonávať práva veriteľa v konkurze. Popretie pohľadávky sťažovateľky bolo zjavné účelové, pretože pohľadávku poprela advokátka dlžníčky, ktorá postavenie veriteľa získala prihlásením zjavne fiktívnej pohľadávky vo výške 144 eur z titulu nezaplatenej odmeny za právne služby. Sťažovateľka svojím konaním k prietahom neprispela.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní o určenie pravosti pohľadávky sťažovateľky prihlásenej v konkurze.

5. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 66/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 61/03, I. ÚS 92/03, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

6. V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať [porov. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Libanský proti Českej republike či Králiček proti Českej republike], nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne

neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Teda zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, resp. pred orgánom, ktorý je nositeľom verejnej moci, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020).

7. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04).

8. Z hľadiska povahy veci a jej významu pre sťažovateľku typovo nejde o konanie, v ktorom súd musí konať obzvlášť starostlivo a promptne (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

9. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala žalobu na okresnom súde 23. septembra 2021, následne prebehlo doručovanie vyjadrení stranám konania navzájom a rozhodovanie o pristúpení ďalšieho účastníka na strane žalovaného (i keď v dlhších časových odstupoch). Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené na 6. marec 2024.

10. Zo zistenia ústavného súdu tiež plynie, že okresný súd na pojednávaní konanom 6. marca 2024 vo veci vyhlásil rozhodnutie, ktoré zatiaľ nie je právoplatné, čím sa však procesná situácia sťažovateľky podstatným spôsobom (pozitívne) zmenila.

11. Ústavný súd zhodnotením už uvedených troch kritérií a s prihliadnutím na doterajšiu celkovú dĺžku konania (dva roky a päť mesiacov) a aktuálnu procesnú situáciu, ako aj zohľadňujúc, že sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť tesne pred uskutočnením pojednávania (7 dní), konštatuje, že v napadnutom konaní nemožno uvažovať o takých prietáhoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESLP z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok ESLP zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66, rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020).

12. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

13. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Libor Duľa
predseda senátu